

ความคิดเห็นของครูดีเด่น ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น และผู้จัดโครงการดีเด่น
เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ
และคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

นางสาวสิริเพ็ญ เอมละออง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-044-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014332

i117433371x

OPINIONS OF OUTSTANDING TEACHERS, SCHOOL ADMINISTRATORS AND
PROJECT ORGANIZERS CONCERNING PROBLEMS AND GUIDELINES IN
SOLVING PROBLEMS FOR THE IMPROVEMENT OF ELEMENTARY SCHOOL
INSTRUCTIONAL EFFICIENCY AND QUALITY

Miss Siripen Aemlaong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-044-9

สิริเพ็ญ เอมลระอง : ความคิดเห็นของครูดีเด่น ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น และผู้จัดโครงการดีเด่น เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา (OPINIONS OF OUTSTANDING TEACHERS, SCHOOL ADMINISTRATORS AND PROJECT ORGANIZERS CONCERNING PROBLEMS AND GUIDELINES IN SOLVING PROBLEMS FOR THE IMPROVEMENT OF ELEMENTARY SCHOOL INSTRUCTIONAL EFFICIENCY AND QUALITY) อ.ที่ปรึกษา: ศ.สุมน อมรวิวัฒน์. 236 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูดีเด่น ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น และผู้จัดโครงการดีเด่น เกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาทางการประถมศึกษา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏว่ามีปัญหาของการปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพของการประถมศึกษาคือ

1. จำนวนของเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ
2. ครูส่วนใหญ่ยังคงเคยชินกับการสอนแบบเก่า และยังขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผล
3. โรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้าน และมีปัญหามากที่สุดด้านบริการสื่อการสอน
4. สิ่งที่ครูประถมศึกษาต้องการมาก คือการได้รับขวัญและกำลังใจ
5. นักเรียนส่วนมากมีปัญหาทางด้านสุขภาพ ไม่รู้จักวิธีการแก้ปัญหา ขาดความรับผิดชอบ และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางในการแก้ปัญหามีดังนี้คือ 1. หน่วยงานการศึกษาระดับท้องถิ่นควรปรับปรุง บริการด้านเอกสารประกอบหลักสูตร 2. ผู้บริหารควรจัดให้ครูได้ดูการสาธิตวิธีสอน ควรนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และควรให้ครูศึกษาหนังสือ และเอกสารการวัดผล 3. ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรม และควรปรับปรุงการให้บริการด้านสื่อการสอน 4. ควรเร่งสร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูประถมศึกษาโดยด่วน 5. ครูควรปรับปรุงวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวัน ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก และใช้กระบวนการกลุ่มกับวิธีการประชาธิปไตยโดยสอดคล้องในการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่าการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การจัดบริการห้องสมุด กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน และการวางแผนงานบริหารวิชาการ เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพในโรงเรียนประถมศึกษา

ภาควิชา ประถมศึกษา
 สาขาวิชา ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต สิริเพ็ญ เอมลระอง
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุมน อมรวิวัฒน์

SIRIPEN AEMLAONG: OPINIONS OF OUTSTANDING TEACHERS, SCHOOL ADMINISTRATORS AND PROJECT ORGANIZERS CONCERNING PROBLEMS AND GUIDELINES IN SOLVING PROBLEMS FOR THE IMPROVEMENT OF ELEMENTARY SCHOOL INSTRUCTIONAL EFFICIENCY AND QUALITY. THESIS ADVISOR: PROF. SUMON AMORNVIVAT, M.S. in Ed. 236 pp.

The purpose of this research was to study opinions of outstanding teachers, school administrators and project organizers concerning problems and guidelines in solving problems for the improvement of elementary school instructional efficiency and quality.

The findings were 1) the curriculum materials were not adequate for the teachers, 2) most teachers were still using the traditional method of teaching and lacked knowledge and skills in constructing measurement instruments, 3) most elementary school lacked personnels in specialized field and confronted with the most crucial problems about the instructional media service, 4) what elementary school teachers needed urgently was morale support, 5) most students were confronted with health problems, lacking of problem-solving ability, responsibility, and social spirit.

The guidelines in solving the problems were 1) the responsible local organization should improve the curriculum materials service, 2) demonstration of good teaching should be arranged for teachers and school administrators should supervise teachers regularly and teachers should be provided with books and materials on measurement, 3) teachers should be encouraged to participate in in-service training programs and instructional media services should be increased and improved, 4) ONPEC should urgently promote morale support for elementary school teachers, 5) elementary schools should improve methods of providing lunch programs and teachers should be good example for students and should imply group process and democratic principles in their instruction.

Moreover, it was found that, group process, school library service, activities for promoting students' discipline and planning in academic administration, were the outstanding activities, affected the efficiency and quality of the elementary schools.

ภาควิชา ประถมศึกษา
 สาขาวิชา ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติกร ศิริเพ็ญ เอมละออง
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สมพร อมรวิวัฒน์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความรู้จาก ศาสตราจารย์สุนทร อมรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทาง ให้ข้อคิดที่มีประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขสิ่งที่ยังบกพร่อง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็นครู คีเณที่แท้ของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบ—
พระคุณ ครูคีเณ ผู้บริหารโรงเรียนคีเณ และผู้จัดโครงการคีเณ ที่ได้รับรางวัลจากสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2529 ที่กรุณาให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยถึง 2 ครั้ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากคณะปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการสัมมนาทางวิชาการแก่ ครูคีเณ ผู้บริหารโรงเรียนคีเณ และ
ผู้จัดโครงการคีเณ เพื่อนิสิตปริญญาโทภาควิชาประถมศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกท่าน
ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาส
นี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ พี่ ๆ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนทุนทรัพย์
แก่ผู้วิจัยเสมอมา หากมีคุณประโยชน์ที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณของคุณพ่อ ดวงวิญญาณของคุณแม่ และพระคุณของครูบาอาจารย์ทุกท่าน

สิริเพ็ญ เอมละออง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ลักษณะของครุฑี	9
ลักษณะของครุฑีเค้น	11
เกณฑ์การตัดสินครุฑีระดับชาติเค้น	14
โรงเรียนประถมศึกษาเค้น	15
ลักษณะของโรงเรียนประถมศึกษาที่ค้	16
การเรียนการสอน	18
กิจกรรมการเรียนการสอนที่ค้	19
ขอบเขตหน้าที่ และเกณฑ์มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา	21
กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา	22
เกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยค้เค้น	25
กิจกรรมการเรียนการสอนสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา	27
ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา	28

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
เกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนดีเด่น	29
องค์ประกอบของประสิทธิภาพการเรียนการสอน	31
การกำหนดจุดมุ่งหมาย	31
การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน	32
วิธีสอนของครู และการเรียนของนักเรียน	34
การอบรมรมณีสัย	36
การวัดผล และประเมินผล	37
บริการที่สนับสนุนพัฒนาการของนักเรียน	39
การบริหารงานทางวิชาการ และการบริหารโครงการ	43
การนิเทศการศึกษา	44
การพัฒนาบุคลากร	47
องค์ประกอบของคุณภาพการเรียนการสอน	49
คุณภาพของนักเรียน	49
การตอบสนองต่อชีวิตและสังคมของนักเรียนประถมศึกษา	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากร	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	158
ภาคผนวก	170
ประวัติผู้เขียน	236

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานภาพทั่วไปของครูตีเต๋น	60
2 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจุดหมายในหลักสูตร กับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	62
3 แสดงสภาพการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนของครูตีเต๋น	63
4 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับวิธีการสอนของตน	65
5 แสดงการอบรมบ่มนิสัยนักเรียนของครูตีเต๋น	66
6 แสดงการวัดผลและประเมินผลนักเรียนของครูตีเต๋น	67
7 แสดงการจัดบริการที่สนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนของครูตีเต๋น	68
8 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับการบริหารงานทางวิชาการ	69
9 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	70
10 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	70
11 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาในการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้	71
12 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาที่ครูตีเต๋นประสบจากการนำ หลักสูตรไปใช้ในการสอน	72
13 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากวิธีสอนของครูและ การเรียนของนักเรียน	73
14 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ นักเรียน	74
15 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาทั่วไปที่เกิดจากการวัดผล และประเมินผล	74
16 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการที่สนับสนุน พัฒนาการของนักเรียน	75
17 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ	76
18 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศการศึกษา	77
19 แสดงความคิดเห็นของครูตีเต๋นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาบุคลากร	78

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
20 แสดงความคิดเห็นของครูตี๋ ค้นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.	79
21 แสดงความคิดเห็นของครูตี๋ ค้นเกี่ยวกับปัญหาในการสร้างให้เด็กมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์.	80
22 แสดงความคิดเห็นของครูตี๋ ค้นเกี่ยวกับปัญหาในการตอบสนองต่อชีวิตและสังคมของนักเรียนประถมศึกษา.	81
23 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	82
24 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจุดหมายในหลักสูตรกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	84
25 แสดงสภาพการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	84
26 แสดงการบริหารงานการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	85
27 แสดงการสนับสนุนกิจกรรม/โครงการอบรมรมณ์นิสิตนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	86
28 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล.	87
29 แสดงการจัดการบริการที่สนับสนุนพัฒนาการของนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	88
30 แสดงการบริหารงานทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	89
31 แสดงการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้น.	90
32 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร.	91
33 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน.	92
34 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากวิธีสอนของครูและการเรียนของนักเรียน.	93
35 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนตี๋ค้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน.	94

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
36 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาทั่วไปที่เกิดจากการ วัดผลและประเมินผล	95
37 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการให้การ บริการที่สนับสนุนพัฒนาการของนักเรียน	95
38 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการ บริหารงานทางวิชาการ	96
39 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศ การศึกษา	97
40 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนา บุคลากร	98
41 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	99
42 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการสร้าง ให้เด็กมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์	99
43 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการตอบสนอง ต่อชีวิตและสังคมของนักเรียนประถมศึกษา	101
44 แสดงสภาพภาพทั่วไปของผู้จัดโครงการดีเด่น	102
45 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของจุดหมาย ในหลักสูตรกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	104
46 แสดงสภาพการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนของผู้จัดโครงการดีเด่น	105
47 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับโครงการและกิจกรรม ที่มีส่วนช่วยในด้านการเรียนการสอน	106
48 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการอบรมปณิธาน	107
49 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	108
50 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการสนับสนุนพัฒนาการของ นักเรียน	108

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
51 แสดงการบริหารโครงการของผู้จัดโครงการดีเด่น	109
52 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการนิเทศและการสนับสนุน ของผู้บริหาร	110
53 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	111
54 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้จัดโครงการ ดีเด่นประสบจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน	112
55 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในด้านวิธีสอนของ ครูและวิธีเรียนของนักเรียน	113
56 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็น ปัญหาของนักเรียน	115
57 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการวัดและ ประเมินผล	116
58 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหาร โครงการ	116
59 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศ	117
60 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนา บุคลากร	117
61 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน	118
62 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการสร้างให้เด็ก มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์	119
63 แสดงความคิดเห็นของผู้จัดโครงการดีเด่นเกี่ยวกับปัญหาในการตอบสนอง ต่อชีวิตและสังคมของนักเรียนประถมศึกษา	120
64 แสดงถึงงานซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้อง เร่งดำเนินการอย่างรีบด่วน	121

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

65	แสดงความคิดเห็นของบุคลากรที่เด่นทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน และปัญหาเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา	122
----	--	-----